

DOI: <https://doi.org/10.32782/city-development.2026.1-19>

УДК 332.122:330.33

ВПРОВАДЖЕННЯ SMART CITY ДЛЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Немировська Оксана Вікторівнакандидат економічних наук, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління*Державний податковий університет*ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1955-6132>

Анотація. Стаття присвячена дослідженню концепції Smart City як інноваційного проекту забезпечення сталого розвитку територій. Проаналізовано приклади впровадження Smart City у різних країнах світу, як окремих проектів, що демонструють успішний досвід модернізації різних секторів економіки. Здійснено аналіз законодавчо-нормативного рівня вітчизняного урядування, що сприяє створенню позитивного інвестиційного клімату в Україні. Автором виділено тривірневу модель оцінки проектів «розумного міста», яка враховує ключові аспекти з точки зору публічного управління та дозволяє системно й комплексно оцінювати проекти, що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо виділення бюджетних коштів на співфінансування проектів. Запропоновано рекомендації щодо адаптації світового досвіду до умов України з урахуванням локальних особливостей та викликів.

Ключові слова: смарт-сіті, розвиток інтелектуальних міст, маркетинг територій, імідж регіону, сталий розвиток територій, управління.

Актуальність проблеми. Концепція «розумного міста» передбачає комплексний підхід до управління інфраструктурою території, соціальними ресурсами та природними благами, що дозволяє їм ставати не лише технологічно прогресивними, але орієнтованими на своїх мешканців. Інтеграція інформаційних технологій, інвестиції в людський та соціальний капітал – це основа концепції «розумного міста», окрім того, важливим є і ефективне врядування, яке сприяє залученню громадян до суспільних процесів і створює умови для підвищення рівня життя населення.

Розбудова «розумних міст» базується на необхідності ефективно поєднувати економічне зростання з високим рівнем якості життя громадян та відповідальним використанням ресурсів. Залучення приватних інвестицій і формування партнерств між державою та бізнесом стають критично важливими, оскільки це не тільки дозволяє залучити додаткові фінансові ресурси, а й підвищує суспільну цінність проектів.

Кожне інноваційне рішення повинно враховувати соціальний та економічний ефект, щоб забезпечити доцільність інвестицій, але без методичних рекомендацій для оцінки таких проектів виникають труднощі з визначенням конкретних показників ефективності, а також вимірюванням витрат і вигод. Розробка методології для оцінки проектів «розумного міста»

дозволить органам публічного управління більш раціонально розподіляти обмежені ресурси, сприяючи впровадженню найбільш ефективних рішень, що забезпечать виправданість витрат і підвищення добробуту громади.

У цьому контексті особливе значення має аналіз ефективності та доцільності проектів «розумного міста», оскільки кожне інноваційне рішення повинно приносити не лише технологічний, а й соціальний та економічний ефект. Так, як бюджетні ресурси обмежені, важливо застосовувати раціональний підхід, а аналіз витрат і вигод для кожного проекту стає основою для ухвалення рішень щодо його реалізації.

Такий підхід дозволяє визначити найефективніші способи впровадження рішень, які справді будуть «розумними» для міст, приносячи максимальну вигоду для жителів та не створюючи зайвих витрат для суспільства. Адже, наразі бракує узгоджених методичних рекомендацій для оцінки таких проектів, що ускладнює прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно з дослідженням Hafedh Chourabi та ін. (2012), інтелектуальне місто використовує колективний інтелект шляхом інтеграції фізичної інфраструктури міста, інформаційної технологічної інфраструктури, соціальної інфраструктури та комерційної інфраструктури [4].

Javier Aguilera Caracuel та ін. (2013) підкреслюють, що інтелектуальне місто є комплексною концепцією, що охоплює фізичну інфраструктуру, а також людські та соціальні питання [1, с. 372].

Khan Arifur та ін. (2013) описують інтелектуальне місто як те, що взаємодіє з управлінням, підсиленням ІКТ, та участю громадськості для визначення відповідних інвестицій у громадські послуги та транспорт, маючи на меті поліпшення якості життя, розвиток інтелектуального управління ресурсами та сприяння стійкому соціально-економічному зростанню [2].

James P.G. Sterbenz (2017) характеризує термін «інтелектуальне місто» як посилання на нові галузі, які використовують ІКТ, впливаючи на функції та середовище міст [6, с.5].

Syed Ziaul Mustafa та Arpan Kumar Kar (2017) підкреслюють виникнення концепції «інтелектуального міста» з «розумних міст», наголошуючи на основній ідеї використання наявних ресурсів більш раціонально [5, с.6].

У працях Антона Андрієнка [9; 16], зокрема в монографічному дослідженні, запропоновано розв'язання актуального наукового завдання, що полягає в обґрунтуванні комплексу концептуальних положень щодо впровадження концепції "Smart City" в систему управління великими містами України.

Метою статті є комплексне дослідження концепції Smart City як інноваційного інструменту забезпечення сталого розвитку територій, аналіз міжнародного досвіду реалізації проектів «розумного міста» та оцінка нормативно-правових засад їх впровадження в Україні з метою формування трирівневої моделі оцінювання таких проектів і розроблення практичних рекомендацій щодо адаптації світових підходів до вітчизняних умов публічного управління.

Результати дослідження. У сучасному світі розвиток «розумних міст» стає ключовим напрямом публічної політики, адже він спрямований на поєднання економічного зростання, високої якості життя громадян та раціонального використання ресурсів. Інноваційні технології, цифровізація та ефективне управління міською інфраструктурою відіграють важливу роль у створенні комфортного, безпечного та екологічно відповідального середовища. Водночас критично важливим є залучення приватних інвестицій і розвиток державно-приватного партнерства, що не лише сприяє мобілізації додаткових фінансових ресурсів, а й підвищує суспільну цінність міських ініціатив. Україна завжди привертала увагу як зовнішніх, так і внутрішніх інвесторів завдяки своїм природним ресурсам та вигідному географічному розташуванню з доступом до морських портів, що є важливим для розвитку бізнесу.

До 24 лютого 2022 року Україна була в центрі уваги багатьох інвестиційних компаній та фондів. Серед найбільш активних варто відзначити міжнародну інвестиційну компанію Dragon Capital, фонд прямого інвестування Horizon Capital, інвестиційний фонд Sigma Bleyzer, перший в Україні та Молдові регіональний фонд прямих інвестицій Western NIS Enterprise Fund (WNISEF), заснований та фінансований урядом США, інвестиційну фінансову групу Investment Capital Ukraine (ICU), компанії U. Ventures, Avellum та інші. Однак повномасштабне воєнне вторгнення агресора не лише зруйнувало долі людей, але й негативно вплинуло на процес міжнародної інвестиційної співпраці. Тому зараз, як ніколи раніше, актуальним є пошук нових, реальних способів активізації інвестиційного процесу в Україні.

Україна вперше законодавчо визначила та ввела термін «інвестиційна привабливість» у 1998 році через Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій у Наказі №22 від 23.02.1998 «Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства та організації». Так, термін «інвестиційна привабливість підприємства» визначається як рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог або інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, що може оцінюватися відповідними показниками, включаючи інтегральну оцінку [11].

До основних вітчизняних законів, що регулюють інвестиційну діяльність, потрібно віднести Закони України «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», «Про захист іноземних інвестицій на Україні», «Про зовнішньоекономічну діяльність», Постанову Кабінету Міністрів «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів про спільну діяльність за участю іноземного інвестора». Дієвим стимулом активації інвестиційного поля став прийнятий в 2024 році і вже набув чинності Закон України «Щодо страхування ризиків інвестицій в Україні від воєнних ризиків» [18].

Позитивним є прийняття Парламентом закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями в Україну». Цей закон у вересні 2023 року був змінений до умов воєнного стану [13].

Міжнародні організації також надають гарантії від воєнних ризиків і готові страхувати інвестиції в Україну. Серед них національні експортно-кредитні агентства різних країн, Американська корпорація з фінансування міжнародного розвитку (DFC) та Багатостороннє агентство гарантій

Так, організація DFC вже підтримала українські проекти на суму 400 млн доларів, з яких 250 млн доларів спрямовано на підтримку сільськогосподарських проектів (птахівництво та

виробництво зерна) під час повномасштабного воєнного вторгнення агресора в Україну.

Багатостороннє агентство гарантій інвестицій (далі – MIGA) підтримує лише міжнародних інвесторів в українських інвестиційних проектах, тому для українських інвесторів механізм гарантій цієї організації не застосовується.

MIGA вже надала гарантійну страхову суму в розмірі 9,2 млн доларів для свого першого інвестиційного проекту в Україні, захищаючи його від воєнних ризиків (проект індустріального парку M10 Industrial Park у Львові). Інвестором виступила кіпрська компанія, якій MIGA надала позику та застрахувала інвестиційний капітал на випадок воєнних та громадських заворушень на термін до 10 років.

Таким чином, на законодавчо-нормативному рівні уряд України сприяє створенню позитивного інвестиційного клімату в цей складний для країни час. За офіційними даними, згідно з проведеним опитуванням, потенційні інвестори з європейських бізнес-організацій оцінили український інвестиційний клімат на 50% несприятливим через воєнні дії [14]. Водночас, за інформацією Forbes, у період 2022–2023 років міжнародні корпорації Carlsberg, Cersanit, Kronospan, Laude, Nestle, Phillip Morris та Velux продовжували реінвестувати кошти у відтворення основних засобів. Їхні інвестиції здебільшого спрямовувалися на відновлення пошкоджених об'єктів та соціальні програми, часто за посередництва офісу Ukraine Invest, який займається залученням та підтримкою інвестицій. Крім того, такі корпорації, як Arcelor Mittal, Bayer, CRH, Fixit, Kingspan, Onur Group, Unilever та VEON, вже оголосили про свій намір реінвестувати кошти в Україну.

«Варто зазначити новий сегмент інвестицій – інвестування в оборонну промисловість України. Компанії BAE Systems з Великої Британії, Baykar з Туреччини та Rheinmetall з Німеччини вже розпочали будівництво заводів для оборонної промисловості. Планові інвестиції на 2024 рік становлять \$300 млн. Крім того, компанії Rolls Royce з Великої Британії, Chicago Atlantic та Wasatch Group з США планують інвестувати \$250 млн у будівельну галузь» [13].

Вже виявили бажання іноземні інвестори в допомозі відбудови – Канада – Сумської області; США та Туреччина – Харківської; Чехія, Фінляндія та Швеція – Луганської; Бельгія – Миколаївської; Швеція та Нідерланди – Херсонської; Швейцарія – Одеської; Норвегія – Кіровоградської; Австрія – Запорізької; Польща та Італія – Донецької; Німеччина працюватиме над відбудовою Чернігівської області» [14].

Більшість показників інвестиційної діяльності вказують на низький рівень інвестиційного клімату в Україні. Для країни характерні макроеко-

номічна нестабільність, низький рівень захисту іноземних інвесторів, недосконалість законодавчої бази, корупція, тіньова економіка, а також вплив кризових явищ у світовій економіці, слабка судова система, пандемія Covid-19 та військові дії на її території. Основною перешкодою для залучення прямих іноземних інвестицій є відсутність належних умов для інвестиційної діяльності та забезпечення безпеки інвестицій.

Згідно з законодавством України, державна підтримка може надаватися інвестиційним проектам, які пройшли конкурсний відбір, де основними критеріями є показники доходності та окупності капіталовкладень [17]. Однак ці критерії не завжди підходять для смарт-проектів, метою яких є створення суспільних благ і покращення якості життя громадян, а не досягнення прямої економічної вигоди. Проекти «розумного міста» не слід розглядати окремо, а необхідно оцінювати їх як частину більш широкої стратегії, узгоджену з цілями трансформації міста, зокрема з стратегічними пріоритетами, встановленими органами місцевого самоврядування, спрямованими на стимулювання економічного зростання та покращення якості життя.

Ефективний інструмент оцінки повинен дозволити критично переглядати рівні «розумності» з самого початку, даючи змогу містам визначати показники, які можна відслідковувати та контролювати з часом, що дозволить органам місцевого самоврядування здійснювати моніторинг та проводити ретроспективну оцінку, щоб підтвердити, що проекти, позначені як «розумні», дійсно відповідають принципам «розумного міста». Інструмент оцінки може сприяти підвищенню прозорості уряду, якщо окремі показники будуть доступні для громадськості.

На основі огляду літератури [3; 7; 9] можна виділити трирівневу модель оцінки проектів «розумного міста», яка враховує ключові аспекти з точки зору публічного управління. Модель аналізує проект в контексті його відповідності стратегії «розумного міста», внеску в розвиток різних складових такого міста, а також соціально-економічної цінності, яку він приносить громаді. Така методика дозволяє системно та комплексно оцінювати проекти з огляду на їхній вплив на розвиток «розумного міста», що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо виділення бюджетних коштів на співфінансування проектів. Запропонована модель передбачає аналіз проекту з огляду на: його відповідність стратегії розвитку «розумного міста»; внесок у формування та розвиток основних складових Smart City; а також соціально-економічну цінність, яку він створює для територіальної громади. Такий підхід забезпечує системну й комплексну оцінку проектів з урахуванням їх впливу на трансфор-

мацію міського середовища та слугує підґрунтям для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо виділення бюджетних коштів на співфінансування відповідних ініціатив.

Отже, є доцільним застосовувати пріоритетно-ціннісний підхід до оцінки проєктів «розумного міста», що дозволить зосередити ресурси на найбільш важливих проєктах з точки зору соціальної цінності та економічної ефективності. Пріоритетно-ціннісний підхід при аналізі таких проєктів полягає в перевірці їх відповідності встановленим державним (місцевим) пріоритетам. У свою чергу, ухвалення рішень під час альтернативного вибору проєктів передбачає порівняння їх соціально-економічної та бюджетної ефективності.

Для оцінки ефективності проєктів «розумного міста» у світовій практиці широко застосовується метод аналізу витрат і вигод (CBA, Cost Benefit Analysis) [8]. Метод використовується, коли основні витрати та вигоди можна оцінити в грошовому вираженні, однак складність його застосування полягає в тому, що в громадському секторі витрати та вигоди повинні оцінюватися з урахуванням інтересів усієї громади, тобто враховувати як позитивні, так і негативні зовнішні ефекти. На основі цього методу можливо здійснювати оцінку економічного ефекту від реалізації проєктів «розумного міста».

При оцінці інвестиційних проєктів «розумного міста» основним критерієм є економічна ефективність. Однак бюджетна ефективність, яка є її складовою частиною, може бути важливою навіть для проєктів, які не націлені на досягнення прямого економічного ефекту. Це особливо стосується великих смарт-проєктів, що сприяють підвищенню якості життя мешканців через надання нових послуг, модернізацію інфраструктури чи забезпечення екологічної стійкості.

Фінансування проєктів може здійснюватися і за рахунок бюджетних коштів, при оцінці бюджетних ефектів першочергово слід дотримуватися вимог чинної нормативно-правової бази України [12]. Основним показником ефективності проєктів, що претендують на державну або регіональну фінансову підтримку, є бюджетний ефект (Budget Effect, BE) – різниця між бюджетними доходами (економією бюджету) та витратами, що передбачені для реалізації проєкту. Проєкт «розумного міста» вважається бюджетно ефективним, якщо чиста приведена вартість бюджетного ефекту перевищує нуль ($BE > 0$). У цьому випадку BE відображає значення чистих бюджетних грошових надходжень від реалізації проєкту, приведених до моменту оцінки, з урахуванням альтернативної вартості інвестованих бюджетних коштів.

Прямі ефекти, такі як економічні вигоди, соціальні зміни або покращення інфраструктури,

легко вимірюються і можуть бути оцінені через фінансові та кількісні показники. Однак не менш важливими є нематеріальні ефекти, які часто не отримують достатньої уваги, але мають значний вплив на успішність і соціальну корисність проєкту. До таких нематеріальних ефектів належать покращення якості життя, зростання довіри громадян до органів влади, екологічний вплив, підвищення рівня громадської активності, а також поліпшення іміджу міста або регіону.

Визначення та оцінка цих ефектів дають змогу отримати більш повну картину результатів проєкту, оскільки враховуються як прямі, так і побічні впливи. Це, у свою чергу, сприяє ухваленню обґрунтованих рішень щодо реалізації подібних ініціатив у майбутньому, а також допомагає розробити стратегії для максимізації соціальної вигоди та зменшення потенційних негативних наслідків.

У контексті проєктів розумного міста прямі внутрішні ефекти можна визначити як матеріальні вигоди або витрати, які можуть бути безпосередньо оцінені в грошовому еквіваленті і виникають внаслідок зменшення витрат або отримання додаткових доходів від реалізації проєкту. Ці ефекти, що супроводжують впровадження проєкту, є ключовими для оцінки його фінансової доцільності.

Непрямі зовнішні ефекти – це матеріальні вигоди або витрати, що можуть бути оцінені в грошовому еквіваленті, які виникають у суспільстві чи серед ринкових учасників внаслідок зменшення витрат або отримання додаткових доходів, пов'язаних із реалізацією проєкту розумного міста.

Витрати та вигоди від проєктів розумних міст мають довгостроковий період формування, який може тривати роками чи навіть десятиліттями [15, с.11]. Тому для оцінки цих витрат і вигод застосовується дисконтування майбутніх значень, що дозволяє перевести їх у теперішню вартість. Це забезпечує більш точне порівняння і прийняття обґрунтованих рішень, оскільки дисконтування враховує інфляцію та часову перевагу для майбутніх витрат і вигод.

Застосування запропонованих алгоритмів для оцінки бюджетних та соціально-економічних ефектів дозволяє сформувати комплексну оцінку реальних економічних і соціальних наслідків реалізації проєктів «розумного» міста. Це дає змогу врахувати загальний ефект, досягнутий такими проєктами, що фінансуються з бюджетних коштів, з урахуванням зміни вартості грошей у часі, нематеріальних ефектів проєктів, економічних ресурсів, а також позитивних і негативних зовнішніх (непрямих) ефектів (екстерналій).

При прийнятті рішень щодо реалізації проєктів у рамках розвитку «розумного міста» осно-

вним критерієм є створення суспільної цінності (покращення добробуту громади). Цей критерій виступає як інструмент для оптимізації розподілу ресурсів і визначає обґрунтованість вибору конкретного рішення в соціально-економічному контексті розвитку міста.

Цей методичний підхід може служити основою для систематичної оцінки проектів «розумного міста», що дозволяє зосередитися на найбільш важливих аспектах для міської громади. Він надає можливість порівнювати проекти за впливом на соціально-економічні показники та враховувати як прямі, так і непрямі ефекти.

Застосування пріоритетно-ціннісного підходу сприяє оптимізації витрат, ефективному розподілу ресурсів та підвищенню загального рівня добробуту через впровадження інноваційних рішень, що відповідають пріоритетам розвитку територіальних громад. Цей методичний підхід може стати основою для розробки відповідного нормативно-правового акту, який регулюватиме процес оцінки проектів «розумного міста» на державному чи місцевому рівні. Це дозволить стандартизувати підходи до оцінювання соціально-економічних показників, враховувати прямі та непрямі ефекти та забезпечити ефективний розподіл ресурсів.

Саме системний підхід до активізації інвестиційної діяльності та розвитку концепції «розумного міста» як ключового напрямку модернізації міської інфраструктури сприяє залученню інвестицій, підтримці інноваційного середовища й забезпеченню сталого розвитку.

Висновки. Фінансування інноваційних проектів, особливо з державного бюджету, є складним і важливим питанням. Зазвичай механізм фінансування, інструменти та порядок надання коштів регулюються відповідними міністерствами та відомствами. Виходячи з класичного визначення, що державне фінансування інноваційних проектів передбачає надання фінансової підтримки з боку державних органів для розвитку інноваційних ідей і технологій, можна стверджувати, що це процес підтримки стратегічно важливих для держави ініціатив.

Державне фінансування інноваційних проектів часто має високий рівень конкуренції. Доступні ресурси можуть бути обмеженими, і проекти оцінюються на основі їх потенціалу досягнення значних результатів у певних галузях.

В Україні державні гранти та програми підтримки (включаючи субсидії) орієнтовані на пріоритетні сектори, такі як інформаційні технології, агротехнології та енергоефективність.

Україна та деякі країни ЄС активно працюють над розвитком інфраструктури для інноваційних компаній, зокрема технологічних парків і інноваційних центрів. Україна може скористатися досвідом ЄС у розвитку фінансових інструментів для підтримки інновацій, заохоченні міжнародної співпраці та створенні сприятливих умов для розвитку інновацій. Регулярний обмін досвідом і найкращими практиками між країнами допоможе сприяти подальшому розвитку інноваційного сектору. Однак для цього необхідні ретельне планування, ефективне управління та суворий процес оцінки, щоб гарантувати розумне використання державних коштів і досягнення поставлених цілей.

Сьогодні для України надзвичайно важливими є проекти, спрямовані на післявоєнну відбудову, оскільки жодна інша країна не має такого досвіду в масштабах України. Тому, враховуючи ці аспекти, варто продовжувати вивчати досвід закордонних країн, зокрема ЄС, з огляду на майбутні перспективи вступу до цього об'єднання. Проте стратегічним завданням мають залишатися регіональні проекти, спрямовані на відновлення країни.

Українську систему фінансування необхідно адаптувати до європейських стандартів у зв'язку з перспективою вступу України до ЄС. Для ефективного використання державних коштів потрібно вдосконалити процеси оцінки, управління та моніторингу інноваційних проектів, а також спрощувати бюрократичні процедури. Тому, дуже важливою є розбудова прозорої системи підтримки, що стимулюватиме розвиток стратегічних ініціатив і сприятиме відновленню економіки в умовах післявоєнної відбудови.

Бібліографічний список:

1. Aguilera-Caracuel J., Ortiz-de-Mandojana N. Green innovation and financial performance: An institutional approach. *Organization & Environment*. 2013. №. 26 (4). P. 365–385.
2. Allam Z., Newman P. Redefining the smart city: Culture, metabolism and governance. *Smart Cities*. 2018. № 1. P. 2. (дата звернення: 20.01.2026)
3. Bottero M. Cost Benefit Analysis and Smart Grids Projects.. Proceedings of the Sustainable Built Environment Conference – Towards Post-Carbon Cities, Turin, Italy, 18–19 February 2016. 2016. URL: <https://iris.polito.it/handle/11583/2645084> (дата звернення: 20.01.2026).
4. Green, A., Grace, D., & Perkins, H. City branding research and practice: An integrative review. *Journal of Brand Management*. 2016. №23. P. 252–272 DOI: <https://doi.org/10.1057/bm.2016.8>
5. Kar A. K., Mustafa S. Z., Gupta M. P., Ilavarasan P. V., Dwivedi Y. K. Understanding smart cities: Inputs for research and practice. *Advances in smart cities*. Chapman and Hall/CRC, 2017. P. 1–7. DOI: <https://doi.org/10.1201/9781315156040-2> (дата звернення: 20.01.2026)

6. Sterbenz J. P. G. Smart city and IoT resilience, survivability, and disruption tolerance: Challenges, modelling, and a survey of research opportunities. 2017 9th International Workshop on Resilient Networks Design and Modeling (RNDM). IEEE, 2017. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8093025> (дата звернення: 20.01.2026).
7. Tureckova K., Nevima J. The Cost Benefit Analysis for the Concept of a Smart City: How to Measure the Efficiency of Smart Solutions? *Sustainability*. 2020. Vol. 12, № 7. P. 2663. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12072663> (дата звернення: 20.01.2026).
8. What is a smart city? – definition and examples. TWI-global. 2021. URL: <https://www.twi-global.com/technical-knowledge/faqs/what-is-a-smartcity> (дата звернення: 20.01.2026)
9. Андрієнко А. Оцінювання зрілості органів місцевого самоврядування великих міст України у сфері впровадження концепції “smart city” у повоєнний період. *Вісник НТУ ДП*. 2022. № 1. С. 59–70.
10. Андрієнко А. О. Перспективи впровадження SMART-підходів до розвитку українських міст у воєнний і повоєнний період. *Матеріали IV міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Формування ефективної системи управління та публічного адміністрування в умовах транзитивної економіки»*. Харків, 2022. С. 117–118.
11. Гарантії та страхування іноземних інвестицій в Україну в 2024 році. URL: http://biz.ligazakon.net/analytics/224847_garant-ta-strakhuvann
12. Деякі питання управління державними інвестиціями: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. № 571 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF#n67>
13. Інвестують попри війну. Хто та скільки вкладає в Україну серед міжнародного та українського бізнесу. 2023. URL: <http://www.capital-times.com/2023/12/08/investujut-popri-vijnu/>
14. Китайчук Т.Г. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз та впливові фактори. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2781>
15. Латов Ю.В., Гордійчук О.В. Стратегічний аналіз інвестиційних проектів. *Економіка, фінанси, управління*. 2019. № 2(22). С. 12–18.
16. Маматова Т. В., Андрієнко А.О. Концепція «розумної територіальної громади» в контексті забезпечення інтелектуалізованого місцевого розвитку. *Децентралізація влади в Україні: оцінювання результатів формування та розвитку самодостатніх громад*: монографія / за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, І. А. Чикаренко. Дніпро: ДРІДУ НАДУ. 2019. С. 73–84.
17. Методичні рекомендації з розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.11.2012 р. № 1279. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME121379.html
18. Страхування інвестицій від воєнних ризиків має запрацювати у другому кварталі 2024 року. URL: <http://yur-gazeta.com/golovna/strahuvannya-investiciy-vid-voennih-rizik>

References:

1. Aguilera-Caracuel J., Ortiz-de-Mandojana N. (2013). Green innovation and financial performance: An institutional approach. *Organization & Environment*, no. 26(4), pp. 365–385. (accessed: 20.01.2026).
2. Allam Z., Newman P. (2018). Redefining the smart city: Culture, metabolism and governance. *Smart Cities*, no. 1, pp. 2. (accessed: 20.01.2026).
3. Bottero M. (2016). Cost Benefit Analysis and Smart Grids Projects. In: *Proceedings of the Sustainable Built Environment Conference – Towards Post-Carbon Cities*, Turin, Italy, 18–19 February 2016, pp. 1–6. Available at: <https://iris.polito.it/handle/11583/2645084> (accessed: 20.01.2026).
4. Green A., Grace D., Perkins H. (2016). City branding research and practice: An integrative review. *Journal of Brand Management*, no. 23, pp. 252–272. DOI: <https://doi.org/10.1057/bm.2016.8> (accessed: 20.01.2026).
5. Kar A. K., Mustafa S. Z., Gupta M. P., Ilavarasan P. V., Dwivedi Y. K. (2017). Understanding smart cities: Inputs for research and practice. In: *Advances in Smart Cities*, pp. 1–7. Chapman and Hall/CRC, 2017. DOI: <https://doi.org/10.1201/9781315156040-2> (accessed: 20.01.2026).
6. Sterbenz J. P. G. (2017). Smart city and IoT resilience, survivability, and disruption tolerance: Challenges, modelling, and a survey of research opportunities. In: *2017 9th International Workshop on Resilient Networks Design and Modeling (RNDM)*, pp. 1–6. IEEE, 2017. Available at: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8093025> (accessed: 20.01.2026).
7. Tureckova K., Nevima J. (2020). The Cost Benefit Analysis for the Concept of a Smart City: How to Measure the Efficiency of Smart Solutions? *Sustainability*, no. 12(7), pp. 2663. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12072663> (accessed: 20.01.2026).
8. What is a smart city? – definition and examples. TWI-global. (2021). URL: <https://www.twi-global.com/technical-knowledge/faqs/what-is-a-smartcity> (accessed: 20.01.2025)
9. Andrienko A. (2022). Otsiniuvannia zrilosti orhaniv mistsevoho samovriaduvannia velykykh mist Ukrainy u sferi vprovadzhennia kontseptsii “smart city” u povoiennyi period [Assessment of the maturity of local governments of large cities of Ukraine in the field of implementation of the “smart city” concept in the postwar period]. *Bulletin of NTU SE*, no. 1, pp. 59–70. (in Ukrainian)
10. Andrienko A. (2022). Perspektyvy vprovadzhennia SMART-pidkhodiv do rozvytku ukrainskykh mist u voiennyi i povoiennyi period [Prospects for the implementation of SMART approaches to the development

- of Ukrainian cities in the war and post-war period]. In: *Proceedings of the IV International Scientific and Practical Internet Conference "Formation of an Effective System of Management and Public Administration in a Transition Economy"*, Kharkiv, pp. 117–118. (in Ukrainian)
11. Harantii ta strakhuvannia inozemnykh investytsii v Ukrainu v 2024 rotsi [Guarantees and insurance of foreign investments in Ukraine in 2024]. Available at: http://biz.ligazakon.net/analitycs/224847_garant-ta-strakhuvann (in Ukrainian)
 12. Deiaki pytannia upravlinnia derzhavnymy investytsiiamy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 22 liipnia 2015. № 571 [Some issues of public investment management: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 22 July 2015 № 571]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF#n67> (in Ukrainian)
 13. Investuiut popri viinu. Khto ta skilky vkladaye v Ukrainu sered mizhnarodnoho ta ukrainskoho biznesu [Invest despite the war: Who and how much invests in Ukraine from international and Ukrainian business]. 2023. Available at: <http://capital-times.com/2023/12/08/investujut-popri-vijnu/> (in Ukrainian)
 14. Kytaiychuk T. H. (2023). Investitsiina pryvablyvist: teoretychnyi analiz ta vplyvovi faktory [Investment attractiveness: theoretical analysis and influential factors]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 54. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2781> (in Ukrainian)
 15. Latov Yu. V., Hordiiuchuk O. V. (2019). Stratehichni analiz investytsiinykh proektiv [Strategic analysis of investment projects]. *Ekonomika, finansy, upravlinnia*, no. 2(22), pp. 12–18. (in Ukrainian)
 16. Mamatova T. V., Andriienko A. O. (2019). Kontsepsiia "rozumnoi terytorialnoi hromady" v konteksti zabezpechennia intelektualizovanoho mistsevoho rozvytku [The concept of a "smart territorial community" in the context of ensuring intelligent local development]. S. M. Seriohina, I. A. Chikarenko (eds.), *Detsentralizatsiia vlady v Ukraini: otsiniuvannia rezultativ formuvannia ta rozvytku samodostatnykh hromad*, Dnipro: DRIDU NADU, pp. 73–84. (in Ukrainian)
 17. Metodychni rekomendatsii z rozroblennia investytsiinoho proektu, dla realizatsii yakoho mozhe nadatysia derzhavna pidtrymka [Guidelines for the development of an investment project for which state support may be provided]: nakaz Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 13.11.2012. № 1279. Available at: http://search.ligazakon.ua/L_doc2.nsf/link1/ME121379.html (in Ukrainian)
 18. Strakhuvannia investytsii vid voiennykh ryzykiv maie zapratsiuvaty u druhomu kvartali 2024 roku [Investment insurance against war risks is expected to become operational in the second quarter of 2024]. Available at: <http://yur-gazeta.com/golovna/strahuvannya-investyciy-vid-voennih-rizik> (in Ukrainian)

IMPLEMENTATION OF SMART CITY FOR SUSTAINABLE TERRITORIAL DEVELOPMENT

Oksana Nemyrovskya

PhD, Associate Professor of Department of Management and Public Administration
State Tax University

Summary. The article explores the concept of the Smart City as an innovative approach to the sustainable development of territories. It examines practical examples of Smart City implementation across various countries, highlighting successful modernization efforts in different sectors of the economy. A key focus of the article is the legislative and regulatory framework of domestic governance, which plays a crucial role in fostering a positive investment climate. This environment encourages companies and funds to engage in and support innovation in Ukraine. Particular attention is paid to the interaction between public authorities, local governments, and private stakeholders in shaping favorable conditions for long-term technological transformation. The analysis reveals that evaluating smart projects aimed at creating public goods and enhancing citizens' quality of life requires methodologies that are not only absent in legislation but also underdeveloped. Assessing their economic efficiency is complex, as such projects must be considered within a broader strategy aligned with urban transformation goals. Specifically, they should reflect the strategic priorities set by local governments to stimulate economic growth and improve living standards. Moreover, the assessment process should integrate qualitative and quantitative indicators, including social impact, environmental benefits, digital maturity, and institutional capacity. To address this challenge, the author proposes a three-tiered model for evaluating Smart City projects. This model incorporates key aspects of public administration and enables a systematic and comprehensive assessment of projects based on their impact on Smart City development. The proposed framework is designed to support evidence-based decision-making and rational allocation of limited budgetary resources. The role of civic participation in the creation of smart cities is highlighted separately, as Smart City is not only

about technology, but also about cultural and social transformation. The development of smart cities is based on a balance between economic growth, social inclusion and environmental sustainability. The article offers recommendations for adapting the world experience to the conditions of Ukraine, taking into account local peculiarities and challenges, and outlines practical steps for strengthening institutional capacity, improving regulatory support, and enhancing cross-sectoral cooperation in the implementation of Smart City initiatives.

Keywords: smart city, development of smart cities, territory marketing, regional image, sustainable development of territories, governance.

Дата надходження статті: 20.01.2026

Дата прийняття статті: 16.02.2026

Дата публікації статті: 09.03.2026